

«Т А С Д И Қ Л А Н Г А Н»

Кузатов кенгаши томонидан

2021 йил «29» ноябрдаги

18-сон баённома

ЧЭИИ «Бектемир-спирт экспериментал заводи»

АЖнинг 2022 йил учун

БИЗНЕС РЕЖАСИ

Почта манзили, е-хат манзили

(ёки электрон почта манзили)

bekspirit@mail.ru

СТИР

206922060

Бошқарув раиси

Ш.Т.Сраджидинов

Бош бухгалтер

З.Қ.Боймирзаев

М У Н Д А Р И Ж А

I. Корхона тўғрисида умумий маълумот

1.1 Корхона реквизитлари (умумий маълумотлар, корхона паспорти);

1.2 Корхона тарихи, охириги йилларда эришган ютуқлари;

1.3 Мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш ҳолати;

1.4 Корхона ташкилий ва ижро этувчи аппарати бошқаруви тузилмаси, тармоқ корхоналари тўғрисида маълумот;

1.5 Кадрлар сиёсати, ишчи-ходимлар, жумладан, корхона бошқарув ва ижроия органи аъзолари тўғрисида маълумот, ижтимоий ҳимоя;

1.6 Корхонанинг бозордаги ўрни ва аҳамияти, шу жумладан халқаро бозордаги мақеи;

1.7 Корхонада жорий этилган сифатни бошқариш тизими

II. Корхонани ислоҳ қилиш

III. Бозор ва маркетинг режаси

IV. SWOT-таҳлили

V. Энерго ресурслар таъминоти ва уларнинг сарфи

VI. Кўрсаткичлар

VII. Самарадорликнинг муҳим кўрсаткичлари (KPI)

VIII. Иловалар

I. Корхона тўғрисида умумий маълумот

1.1. Корхона реквизитлари (умумий маълумотлар, корхона паспорти)

Алкоголли маҳсулотларни ишлаб чиқарадиган корхоналарни таркибидан фойдаланган ҳолда анъанавий схема бўйича юқори сифатли этил спирти билан таъминлаш мақсадида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 14 июлдаги 581-ф-сонли буйруғи асосида, "Ўзвинпром-холдинг" ХК ва "Ўзспиртсаноат" ОАЖ томонидан Тошкент шаҳар маъмурияти томонидан ажратилган "Ўзбытробот" заводи қурилиши тугалланмаган биноси асосида "Бектемир-спирт экспериментал заводи" ОАЖнинг ишлаб чиқариш қуввати йилига 300,0 минг декалитр бўлган озукали этил спиртини ишлаб чиқариш заводи қурилишига таклиф берилди.

Завод қурилиши "Ўзспиртсаноат" ОАЖнинг ўз маблағлари ва тўғридан-тўғри инвестицияларни жалб қилиш ҳисобига амалга оширилди.

"Бектемир-спирт экспериментал заводи" ОАЖ корхонасининг устави 26.06.2007 йилдаги акциядорларнинг умумий йиғилишида тасдиқланган ва Тошкент шаҳар Бектемир тумани ҳокимлиги томонидан 2007 йил 29 июндаги 000493-02-сон билан рўйхатдан ўтган.

"Ўзвинпром-холдинг" ХКнинг 22.12.2006 йилдаги 126-сонли буйруқлари билан ва "Ўзспиртсаноат" ОАЖнинг 25.12.2006 йилдаги 33-сонли буйруғи, Буюртмачининг вазифалари ва "Бектемир-спирт экспериментал заводи" ОАЖ қурилишидаги жавобгарлик ЧЭИИ "Комбинат Ташкентвино" ОАЖга юклатилган. 2015 йилда жамият "Бектемир-спирт экспериментал заводи" хорижий инвестициялар иштирокидаги акциядорлик жамиятига айлантирилди.

Олдиндан киритилган барча ўзгаришларни ҳисобга олган ҳолда, "ЧЭИИ» атамаси 2015 йил 2 апрел санасида Жамият акциядорларининг умумий йиғилишида янги тахрирдаги низомга ўзгартириш киритилганлигини қабул қилинган ва Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 30.04.2015 йилдаги 1552-сон билан рўйхатдан ўтказилган.

Жамият Кузатув кенгашининг 2015 йил 25 май санасидаги қарори билан ЧЭИИ "Бектемир-спиртэксперименталзаводи" АЖ Уставига ўзгартиришлар киритилган ва Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2015 йил 15 июн санасида рўйхатдан ўтказилган.

ЧЭИИ "Бектемир-спирт экспериментал заводи" АЖ Тошкент шаҳар, Бектемир тумани, Ҳ. Байқаро кўчаси, 91 уйда жойлашган.

Жамият юридик шахс бўлиб, тўлиқ харажатларни ҳисобга олиш ва ўзини ўзи молиялаштириш асосида ишлайди, мустақил баланс ва банкда ҳисоб рақамига эга.

Реквизитлар: х/р 2020800004627391001, МФО 01115, ХАТБ "Ориент Финанс" Шайхонтохур филиали, Тошкент шаҳар. ИИН 206922060, ОКЭД 20140, ОКПО 22017981, КОПФ 1150, КФС 144.

Жамиятда спирт ишлаб чиқариш бинолари куйидагиларни ўз ичига олади:

- Дон қабул қилиш ва қайта ишлаш бўлими
- Пишириш ва қандлантириш бўлими
- Совутиш бўлими
- Ачитқи тайёрлаш бўлими
- Бижғитиш бўлими
- Брагорестификацион (аппарат) бўлими
- Спирт қуйилиш бўлими
- Спирт қабул қилиш бўлими

- Спирт сақлаш бўлими
- Спирт сотиш бўлими
- Бардобўлими
- Углерод диоксида қайта ишлаш бўлими
- Қозонхона бўлими
- Хизмат кўрсатиш учун маиший бинолар ва бинолар.

Ишлаб чиқариш узлуксизлигини таъминлаш учун қуйидаги асосий хом ашё ва материаллар талаб қилинади:

- буғдой
- ферментлар
- формалин
- хлор кўшимчаси
- сульфат кислота ва бошқа ёрдамчи материаллар.

Асосий ишлаб чиқаришда буғдой ва бошқа ёрдамчи хомашёлар биржа савдолари орқали сотиб олинади.

ЧЭИИ "Бектемир-спирт экспериментал заводи" АЖ фаолиятининг асосини буғдой хом ашёсидан озуқали спирт ректификатини ишлаб чиқариш ҳисобланади.

1.2. Корхона тарихи, охириги йилларда эришган ютуқлари

2010 йилда "Бектемир-спирт экспериментал заводи" ОАЖ, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2010 йил 15 декабрдаги ПҚ-1442-сонли қарорига биноан, "Спирт ишлаб чиқариш цехида БРУ ускунасини модернизация қилиш" лойиҳаси юзасидан жамият 2010 йилда Италиянинг Frilli Impianti srl. компанияси билан кунига 3000 дал озуқали спирт ректификати ишлаб чиқариш қувватига эга ускуналар этказиб бериш бўйича шартнома имзолади. 2012 йил декабр ойида янги БРУ линияси фойдаланишга топширилди.

Ишчи лойиҳага мувофиқ барча ишлар тўлиқлигича амалга оширилди.

Корхонанинг ривожланиш тарихи, сўнгги йилларда эришган ютуқлари, амалга оширилган муҳим ишлар, корхона фаолиятида муҳим бурилишлар содир этилишига сабаб бўлган омиллар ёки фаолияти ёмонлашишига олиб келган омиллар кўрсатилиши лозим.

2012 йилда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 115-сонли "Саноат корхоналарининг маънавий ва жисмоний жиҳатдан эскирган ускуналарини янгилаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорига биноан, "Бектемир-спирт экспериментал заводи" ОАЖга тегишли бўлган "Карбонат ангидрид" цехини модернизация қилиш белгиланган эди. Жамият бу лойиҳа бўйича тендер ўтказиб, 2014 йилда Хитой давлатининг Zhuhai Gongtong Low Carbon Technology Co., Ltd компанияси билан соатига 500кг газни қайта ишлаш ускунасини шартнома асосида олиб келиб ўрнатди. Лойиҳа 2015 йил январ ойида ишга туширилди. Бу лойиҳа ишга тушиши жамият томонидан хавага чиқарилаётган газларни тўлиқлигича тўхтатиб, қайта ишлашга йўналтириш ва минерал сув ва яхши ичимликлар ишлаб чиқарувчиларга сотишга олиб келди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 23 декабрдаги ПҚ-2697-сонли қарорига биноан, ЧЭИИ "Бектемир-спирт экспериментал заводи" АЖ 2017 йилда "Спирт цехини модернизация қилиш 2-босқич" инвестиция лойиҳасини амалга ошириб, суткасига 3000 дал "Альфа" спирт ректификати ишлаб

чиқарадиган янги БРУ линиясини Италиянинг Frilli Impianti srl. Компаниясидан сотиб олиб келиб ўрнатилди. 2017 йил 9 ойлигида лойиха ишга туширилиб, жамият ишлаб чиқариш қуввати ошишига олиб келди.

2018-2019 йилларда ЧЭИИ "Бектемир - спирт экспериментал заводи" АЖ томонидан "Буғдойни чуқур қайта ишлаш" лойихаси амалга оширилди. Лойиха Туркиянинг ALAPALA MAKINA GIDA SANAYI VE TICARET A.S.' корхонаси билан шартнома асосида ускуналар сотиб олиб келиб ўрнатилиб ишга туширилди. Лойиха ишга тушиши жамият ишлаб чиқариш қувватини 1600 минг далдан 2000 минг далга ошишига олиб келди. Жамият томонидан 2021 йилда ишлаб чиқариш хажми Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган балансга кўра олиб борилмоқда. Жамият пандемия шароитида кўшни давлатларга спирт ректификатини экспорт қилишни режа қилган эди аммо, ишлаб чиқаришдаги асосий хом ашё буғдой маҳсулотини нархи биржа савдоларида кескин кўтарилиб кетиши, маҳсулот таннархини ошишига олиб келди ва бу истемолчилар талабига тўғри келмади.

1.3. Мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш ҳолати

Жамиятнинг ишлаб чиқариш қуввати йилига 2000 минг дални ташкил этади. Жамият ишлаб чиқариш хажмини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгилани, жамият берилган баланс бўйича ишлаб чиқаришни ойма ой тақсимлайди. Охириги йилларда жамият ишлаб чиқариш қувватидан ўртача 80-90%лар оралигида фойдаланиб келмоқда.

Ишлаб чиқариш қувватидан фойдаланиш даражаси

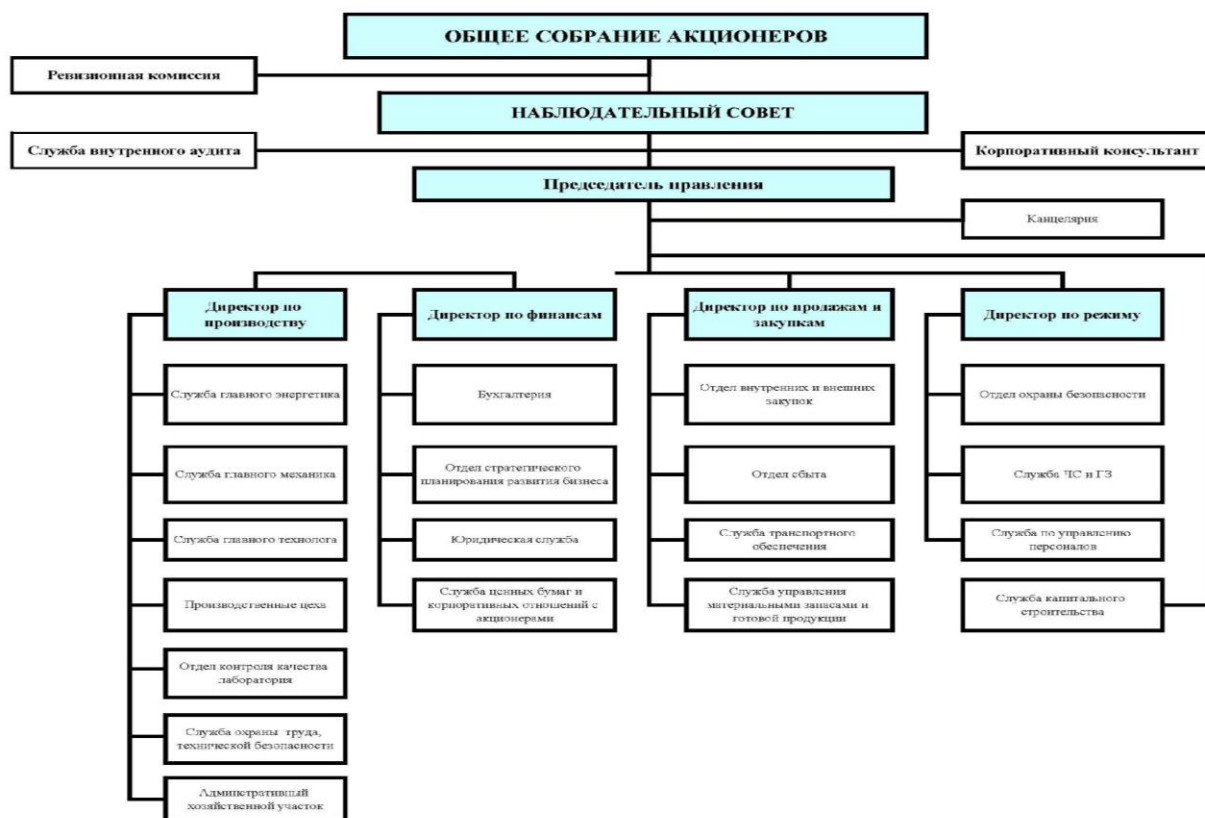
№	Маҳсулот номи	Ўлчов бирлиги	Қуввати	Қувватдан фойдаланиш			
				2021 й.	%	2022й. Прогноз	%
1.	Спирт ректификати	Минг дал	2000	1550	77.5	1560	78.0

1.4. Корхонанинг ташкилий ва ижро этувчи аппарати бошқаруви тузилмаси, тармоқ корхоналари тўғрисида маълумот

Жамиятни бошқариш 5 кишидан иборат ижроия кенгаши томонидан амалга оширилади:
Бошқарув раиси – Срадждинов Шовкат Тулқунович

Кенгаш аъзолари: - Ишлаб чиқариш бўйича директор - Ф.А.Вафаев
- Молия ишлари бўйича директор в.в.б - З.Қ.Боймирзаев
- Маркетинг ва сотувлар бўйича директор - А.Б.Аҳмадқулов
- Режим ва кадрлар бўйича директор - Ш.К.Мирзамойдинов

Рўйхатга олиш пайтида ЧЭИИ "Бектемир-спирт экспериментал заводи" АЖнинг устав капитали 21 000 000 000 сўм миқдорида аниқланди ва иштирокчилар ўртасида тақсимланди.



1.5. Кадрлар сиёсати, ишчи-ходимлар, шу жумладан, корхона бошқарув ва ижроия органи аъзолари тўғрисида маълумот, ижтимоий ҳимоя

Жамият ва унинг тизимидаги ташкилотларда кадрлар сиёсати қай тарзда йўлга қўйилгани хақида қуйидагиларни таъкидлаш мумкин, жумладан:

- корхонадаги жами штат бирликлари - 240 киши;
- иш ўрни - 240 киши;
- ходимлар сони - 240 киши бўлиб уларнинг малакаси ўрта маҳсус ва олий маълумотликдир.

Ишлаб чиқаришда бевосита банд бўлган ишчи-хизматчилар – 190 нафарни, бошқарувдаги ходимлар – 12 нафар ва техник ходимлар сони 38 нафарни ташкил этади.

Ходимларни ишга қабул қилиш асосан меҳнат шартномаси асосида доимий ва меҳнат битами асосида мавсумий тартибда амалга оширилади.

Ишчи ва хизматчилар, мутахассислар малакаси бўйича талаблар ISO бўйича бўлиб, ходимлар малакасини ошириш чора-тадбирлари, унга сарфланган маблағлар йилдан йилга талабга қараб амалга оширилади. Жамиятда ишчи-хизматчиларнинг ўртача сони ва улар сонининг сўнгги йилларда ўзгариши 220 кишига тўғри келади ва жамиятда кадрлар қўнимсизлиги 0%га тенг.

Жамият томонидан ишчи ходимларга соғлиғини тиклашга ва ижтимоий қўллаб қувватлаш учун пул мукофотлари, куз-кишки мавсумларда кишлоқ хўжалиги маҳсулотлари билан таъминлаб борилади.

Иш жараёнида ишлаб чиқаришга қўшган хиссаси ва ютуқлари учун қўллаб ходимлар навбатдан ташқари мукофотланади ва турли дам олиш оромгоҳларига қасаба уюшмаси томонидан дам олишга юбориш ташкиллаштирилади.

Корхонанинг бошқарув органлари тўғрисида маълумот

№	ФИШ	Ловозими (иш жойи), фаолият кўрсатиш даври	Корхонадаги улуши
I. Акциядорлар (иштирокчи, мулкдор)			

1.	Давлат активларини бошқариш агентлиги Fruit Industrials SRL “NAYMON INVEST CONSULTING”		Акциядорлар: ▪ Йирик акциядорлар – 51 % (21 420 000 дона акция) ▪ Юридик шахслар – 34.7 % (14 574 000 дона акция) ▪ Юридик шахслар – 0.025 % (10 500 дона акция) ▪ Жисмоний шахслар – 14.275% (5 995 500 дона акция)
II. Кузатув кенгаши аъзолари			
2.	Махмудов Мурабит Адилханович	Кузатув кенгаши раиси	ЧЭИИ «Toshkentvino-kombinati» АЖ, бош директор
3.	Абдужаббаров Шерали Янгибаевич	Кузатув кенгаши аъзоси	Қимматли қоғозлар марказий депозитарийси, бош директор
4.	Алибеков Тимур Абдумухторович	Кузатув кенгаши аъзоси	Давлат активларини бошқариш агентлиги, бошқарма бошлиғи
5.	Турсунов Достон Рустам ўғли	Кузатув кенгаши аъзоси	Давлат активларини бошқариш агентлиги, котибият мудири
6.	Муратов Акмал Хакимович	Кузатув кенгаши аъзоси	Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети, халқаро молия ва инвестиция кафедраси доценти
7.	Саматова Муппазал	Кузатув кенгаши аъзоси	Хусусий тадбиркор
8.	Давыдкин Михаил Викторович	Кузатув кенгаши аъзоси	"MEGA TRADE COMMUNICATION" МЧЖ ҚК, директор
9.	Алибеков Тимур Абдумухторович	Кузатув кенгаши аъзоси	Давлат активларини бошқариш агентлиги, бошқарма бошлиғи
III. Ижроия органи			
10.	Сраджидинов Шовкат Тулкунович	Бошқарув Раиси	
11.	Вафаев Фуркат Абдушарифович	Ишлаб чиқариш бўйича директори	
12.	Боймирзаев Зокиржон Қурбонбоевич	Молия директори в.в.б.	
13.	Ахматкулов Азизбек Ботиржон ўғли	Савдо ва таъминот бўйича директори	
14.	Мирзамуйдинов Шухратилла Кадирбаевич	Режим бўйича директори	

1.6. Корхонанинг бозордаги ўрни ва аҳамияти.

Давлатимиз сиёсати турли саноат тармоқларини яратишга ва импорт ўрнини босувчи ва экспортга йўналтирилган маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган мавжуд саноат тармоқларини ривожлантиришни рағбатлантиришга қаратилган.

Мавжуд ва янги саноат тармоқларини реконструкция қилиш ва техник жиҳатдан қайта жиҳозлаш маҳаллий бозорларни талабга эга бўлган маҳсулотлар билан тез тўйинтиришга, бошқа тармоқлар учун хом ашё базасининг кўпайишига, маҳсулот сифатининг сезиларли даражада ошишига, транспорт харажатларининг пасайиши ва йўқотишларнинг пасайишига, талабни ўзгартириш учун мослашувчан шароитлар яратишга бўлган ёндашувлар ишлаб чиқарилган маҳсулотга катта боғлиқлиги аҳамиятга лойиқдир.

Этил спиртини ишлаб чиқаришга квоталар бериш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори асосида Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Узумчилик ва виночиликни ривожлантириш агентлиги томонидан баланс асосида белгиланади ва чораклар кесимида ишлаб чиқариш графиги тузилади.

Жамиятнинг асосий ва иккиламчи маҳсулотларини сотиш истикболлари мавжуд вазият ва ривожланиш тенденциялари билан белгиланади. Жамият томонидан ректификацияланган этил спирти, карбонат ангидрид ва чорвачилик учун озуқа бозори (барда) маҳсулотари истеъмолчиларга шартнома асосида сотилади.

Жамият географик жойлашуви бўйича жуда қулай жойда жойлашгани ишлаб чиқариладиган маҳсулотга талаб юқорилиги, жамият томонидан энг сонги спирт ишлаб чиқарувчи ускуналарни ўрнатилганлиги унинг ички бозорда катта аҳамият касб этади.

Корхонанинг хусусияти, республика иқтисодиётидаги (жойлашган ҳудуддаги) ўрни, аҳамияти, ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг стратегик аҳамияти, шунингдек, халқаро бозордаги мавқеи ёритилади.

Жамият томонидан ишлаб чиқариладиган асосий маҳсулот, этил спирти истеъмолчилари асосини:

- озиқ-овқат саноати;
- фармацевтика компаниялари;
- парфюмерия корхоналари;
- тиббиёт муассасалари;
- антисептик воситалари ишлаб чиқарувчилар.

Жамият томонидан ишлаб чиқариладиган карбонат ангидрид газини салқин ичимликлар ишлаб чиқарувчилар ҳамда, техник мақсадларда ишлатиш учун истеъмолчиларга шартнома асосида сотилади. Бу маҳсулот асосан “СОСА СОЛА УЗБЕКИСТАН” МЧЖ, “FRUIT JUICE” МЧЖ, “ZOMIN BREWERY” МЧЖ, “Ўзбекистон Шампани” АЖ ва кўплаб ишлаб чиқарувчиларга реализация қилинади.

Сивуш ёғи - бўёқ ва лак саноатида қўлланилади. Тажриба шуни кўрсатадики, истеъмолчилар ишлаб чиқарилган сивуш мойининг бутун ҳажмини сотиб олишга қизиқишади.

ЭАФ (Эфиро-алдегид фракцияси) – асосан бўёқ ишлаб чиқарувчилар, техник спирт ишлаб чиқарувчилар, автомашиналар учун махсус кимё воситалари, резина маҳсулотлари, полиграфия ишлари учун, ва кўплаб кимё ишларида ишлатилади. ЭАФга бўлган талаб юқори бўлиб, тўғридан - тўғри шартнома асосида сотиш ишлари йўлга қўйилган.

Барда чиқиндиси- бу иккиламчи маҳсулот асосан фермерларга қора молларни озуқалантиришга

шартнома асосида реализация қилинади.

ЧЭИИ “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖнинг асосий ички бозордаги рақобатчилари Қўқон шаҳрида “QO’QON BIOKIMYO” АЖ, Андижон шаҳрида “ANDIJON BIOKIMYO” АЖ ва Тошкент вилоятида “BIOKIMYO” АЖ заводлари мавжуд. Жамият ишлаб чиқариш қуввати бўйича бу 2- ўринда туради.

Жамият пойтахтда жойлашганлиги, маҳсулот сифати жаҳон стандартларига тўғри келиши, транспортировкага қулайлигини инобатга олганда, маҳсулотига бўлган талаб жуда юқори. Маҳсулот сотиш бўйича жамият тўғридан-тўғри шартнома тузиш ва тўғридан тўғри сотиш ҳуқуқига эга эмас. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Узумчилик ва виночиликни ривожлантириш агентлиги томонидан берилган наряд асосида шартнома тузган ҳолда сотиш белгиланган.

1.7 Корхонада жорий этилган сифатни бошқариш тизими

Хозирги кунда жамиятда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг асосий тури буғдойдан ишлаб чиқарилган озуқали спирт ректификати ҳисобланади. Тозалаш даражасига қараб ректификацияланган этил спирти куйидаги навларда ишлаб чиқарилади: "Экстра", "Олий навли", "Люкс" ва "Алфа". Органолептик хусусиятлар бўйича у ГОСТ-5962-67 га тўғри келади. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатини доимий назоратини корхонанинг техник назорати лабораторияси ва барча турдаги маҳсулотларга мувофиқлик сертификатини берган орган сифатида инспекция назорати, корхона ҳудудида жойлашган "Ўзстандарт" лабораторияси томонидан амалга оширилади. Жамият лабораториясида энг сўнги хроматографик ускунаси ёрдамида спирт сифати назорат қилиб турилади. Озуқали спирт ректификати намуналари мутахассислар томонидан хроматографик усул билан текширилиб, ҳар чоракда алоҳида ҳулосалар берилади.

ЧЭИИ "Бектемир-спирт экспериментал заводи" АЖ озуқали спирт ректификатини ишлаб чиқариш учун 2007 йил 27 августдаги АН-494-сонли лицензиясига эга, у қайта рўйхатдан ўтказилган ва 2022 йил 27 августгача амал қилади. Шунингдек, жамиятда Давлат реестрида рўйхатдан ўтган мувофиқлик сертификатлари мавжуд. Тошкент шаҳар синов ва сертификатлаштириш маркази томонидан Ўзбекистон Республикаси Миллий сертификатлаштириш тизими органи томонидан жамият маҳсулотлари учун яъни "Алфа", "Люкс", "Экстра", "Олий навли" озуқали спирт ректификатига мувофиқлик сертификати 14.08.2023 йилгача амал қилади.

Озуқали спирт ректификати серияли ишлаб чиқариш ГОСТ 5962-67, СанПиН 0283-10 меъёрий ҳужжатлар талабларига жавоб беради.

Жамиятда ISO 9001-2009 сифат менежменти тизими мавжуд ва озиқ-овқат хавфсизлиги менежменти тизими O'zDStISO 22000:2009 халқаро стандартига мувофиқ, сифат менежменти сертификатларини олган ҳолда амалга оширилган: O'zDStISO 9001:2009 N:UZ.SMT.05.004.00515.

II. Корхонани ислоҳ қилиш

Жамиятнинг асосий мақсади:

- Маҳсулот сифатини яхшилаш.
- Ходимларни қайта тайёрлаш.
- Ҳар доим юқори ишлаб чиқариш ва иқтисодий кўрсаткичларни таъминлаш.
- Ишлаб чиқариш харажатларини қисқартириш.
- Эски жиҳозларни ўз вақтида янгилаш.

- Ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ва реконструкция қилиш.

Юқорида келтирилган мақсадни амалга ошириш жамият ишлаб чиқариш самарадорлигини шу билан бир қаторда харажатларни қисқартиришга ва маҳсулот сифати бўйича ички бозорда рақобатни шакллантиришга муҳит яратади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 23 июлдаги №4787-сонли “Ўзбекистон Республикаси алкоголь ва тамаки бозорини тартибга солиш ҳамда виночиликни ривожлантириш агентлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги Қарори ҳамда , Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 23 июлдаги №6033-сонли “Алкоголь ва тамаки маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва уларнинг айланмасини тартибга солиш соҳасида бошқарув тизимини такомиллаштириш тўғрисида”ги Фармонига биноан ташкил этилган Агентлик томонидан ЧЭИИ “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖ 2021 йил мобайнида жамият ўз маблағлари ҳисобидан этил спирти ишлаб чиқаришда ўлчов ускуналарини ва ҳисобга олиш ахборот тизимига ахборот узатувчи бошқа ҳисобга олиш ва қайд этиш воситаларини ўрнатиш вазифаси топширилган эди. Бу вазифа Жамият томонидан амалга оширилди. Шу билан бир қаторда, 2021 йилдан бошлаб, этил спирти нархини давлат томонидан тартибга солишни бекор қилиш, шунингдек, этил спиртини реализация қилиш тизимига бозор механизмларини жорий этиш ишларини амалга ошириш режа қилинган. Бу харажатлар жамият иқтисодий ривожланиши эркин нарх белгилашига олиб келиб, ички бозорда шаффоф рақобатни шаклланишига олиб келади.

Сўнгги йилларда мамлакатимизда қулай инвестициявий муҳитни яратиш, хусусий мулк эгаларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш юзасидан тизимли ислоҳотлар амалга оширилмоқда.

Шу билан бирга, давлат улуши сақланиб қолаётган айрим тармоқлар ва йирик корхоналарда бозор механизмларига ўтишнинг кечикаётганлиги янги турдаги рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш, илғор технологияларни жорий этиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, хусусий капитални фаол жалб қилган ҳолда янги иш ўринлари яратишга тўсқинлик қилмоқда.

Давлат иштирокидаги корхоналарда истеъмолчиға йўналтирилган замонавий бошқарув усуллари, очиклик, шаффофлик ва бозор тамойилларини жадал жорий этиш, таннархни пасайтириш орқали даромадларни ошириш, ислоҳотлар жараёнида хусусий капитал иштироки учун кенгроқ имкониятлар яратиш, иқтисодиётда давлат иштирокини қисқартириш ва рақобат муҳитини янада яхшилаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 27 октябрдаги “Давлат иштирокидаги корхоналарни ислоҳ қилишни жадаллаштириш ҳамда давлат активларини хусусийлаштиришга оид чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармонига биноан, ЧЭИИ “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖ ҳамда Давлат Активларини бошқариш Агентлиги билан биргаликда корпоратив бошқарув ва молиявий аудит жорий этиш, операцион самарадорлиги ошириш, жамиятда трансформация қилиш жараёнлари билан биргаликда улар фаолият юритадиган соҳада бозор муносабатлари тамойилларига тўлиқ ўтиш ўрганиш, рақобат муҳитини шакллантириш ҳамда хусусий секторни жалб қилиш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ишларини биргаликда амалга ошириш режалаштирилган.

III. Бозор ва маркетинг режаси

Ҳисобот даврида барча ишлаб чиқарилган асосий ва иккиламчи маҳсулотлар Ўзбекистон Республикаси истеъмолчиларига сотиш режалаштирилган. Истеъмолчилар билан алоқалар узоқ муддатли шартномалар асосида қурилади, унда этказиб беришнинг жадвали ва муддатлари, шу жумладан нарх муносабатлари белгиланади.

Мижозлар билан муносабатлар барқарор ва прогноз қилинадиган маҳсулотни ишлаб чиқаришни ва маҳсулотлар сотилишини таъминлайди.

Шартномалар хар чорақда спирт сотиш ярмаркасида истеъмолчилар билан белгиланган тартибда бевосита тузилади.

Нарх конъюктураси Ўзбекистон Республикаси Молия Вазирлиги томонидан тартибга солинади.

Савдо бўлинимасига маркетинг ва маркетинг фаолияти учун масъулият юкланади, унинг асосий вазибалари куйидагилардан иборат:

- асосий ва иккиламчи махсулотлар учун бозор баҳосини кузатиб бориш, таклиф ва таклиф конъюктураси ва саноатни тартибга солиш соҳасида давлат сиёсатидаги ўзгаришлар;

- миждлар билан узок муддатли шартномавий муносабатларни ўрнатиш ва уларга хизмат кўрсатиш.

2021 йилдан нархлар Жамият томонидан эркин белгиланиши ҳукумат томонидан таъкидланганини инобатга оладиган бўлсак, бу спирт ишлаб чиқарувчилар учун кескин шаффоф рақобатни юзага келтиради. Агарда биржа савдоларида бугдой нархи ўзгаришсиз қоладиган бўлса, жамият бугдой махсулотини Қозоғистон республикаси ва Россия давлатининг шимолий худудларидан импорт қилишни режалаштирган. Бунга сабаб спирт ишлаб чиқаришда таннархнинг 75-85%ни бугдой нархи ташкил этади. Агар бу хом ашё қанчалик арзон нархда сотиб олинса таннарх пасайиша ва ишлаб чиқариш максимал даражага кўтарилишига сабаб бўлиб, экспортга шароит яратилиши режага олинган. Охириги молия вазирлиги томонидан тасдиқлаган нархлар бўйича ЧЭИИ “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖнинг тақдим этган нархлари “QO’QON BIOKIMYO” АЖ, “ANDIJON BIOKIMYO” АЖ ва “BIOKIMYO” АЖларга нисбатан 6000-12000 сўмгача бир дал учун арзонлигини таъкидлаш мумкин. Жамият бу заводларга нисбатан энг ёши ва энг қулай қурилган заводлардан ҳисобланади. Асосий хом ашё нархини пасайиши таннархни пасайишига олиб келиши жамият тўлиқ қувватда сифатли махсулот ишлаб чиқаришига замин яратади.

IV. SWOT-таҳлили

ЧЭИИ “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖ SWOT таҳлили

Ички мухит элементлари	Ҳолат-вазият	Кучли жихатлар (Strengths)	Кучсиз жихатлар (Weaknesses)	Имкониятлар (Opportunities)	Хавф-хатарлар (Threats)
Ташкилий тузилма	Функционал-дивизион	Вазифа куйи бўгингача етиб боради			
	Ўзгарувчан	Такомиллаштириш, реструктуризация қилиш имконияти катта			
	Ваколатлари чегараланган	Катта натижага эришиш мумкин			
Бошқарув тури	Функционал - операцион бошқарув	Масала жойида хал этилади			
	Маъмурий ёндашув	Давлат органлари шунга ўрганган, таъсир ўтқизиш мумкин			Масалалар ечимсиз қолиши
	Компания бошқаруви ваколатлари чегараланган	Асосий функция билан машғул бўлиш мумкин			
Бошқарув инструментлари	Йиллик режалар	Режалаштириш		Таклифлар кўриб чиқилиши	Кўшимча режалар белгиланиши
	Оммавий тадбирлар	Ташкил этиш бўйича катта тажриба	Чекловларни қўйилиши		
Махсулот ишлаб чиқариш босқичи	Хом ашё сотиб олиш	Биржа савдолари орқали	Импортдаги чекловлар	Юқори ташкилотлардан рухсатномалар олиш	Нархларни кескин ошиб кетиш
	Ишлаб чиқариш	Аниқ ишлаб чиқариш хажми борлиги		Кўшимча ишлаб чиқариш мавжудлиги	Хом ашё нархлари
Махсулотни сотиш	Наряд асосида	Аниқ истеъмолчини мавжудлиги	Тўғридан тўғри сотиб бўлмаслиги	Экспорт қилиш	Нархлар ошиб кетиши
Молиявий ресурслар	Жамият маблағларидан	Керак вақтда ишлата билиш			
	Банк кредити		Фоиждларни катталиги	Керакли вақтда айланма маблағлар учун фойдалилиги	

Моддий техник ресурслар	Маъмурий бинолар	Аниқ манзил мавжудлиги			
	Техника воситалари	Энг сўнгги ускуналар ўрнатилганлиги			
Инсон ресурслари	Ижроиа орган	Мукамал кадрлар танланганлиги			
	Кучли мутахассислар	Бўлим бошлиқларини бошқарувчанлиги			
Коммуникациялар	Йиғилишлар	Барча шароитлар яратилган		Янги технологияларни тадбиқ этиш	
	Телефон, ижтимоий тармоқлар	Тўлиқ таъминланганлиги		Сўнгги программаларда н фойдаланиш	
Маъмурий ва бизнес жараёнлар	Давлат органининг юклатилган вазифалари	Тўлиқ ва ўз ватида бажалхрилишини таъминлаш	Фаолиятга тегишли бўлмаган вазифаларни юклатилиши		
	Жамоатчилик вазифаси	Белгиланган тартибда бажарилиши			
Лойихалар	Бир мартталик	Бажарилишини таъминлаш	Молиялаштиришда аги муаммолар	Қувватни ошириш	
	Чекланган аудиторияга йўналтирилган	Аудиторияни кўплиги	Эркин савдо		
Меъёрий-ҳуқуқий таъминот	Фаолиятни тартибга солувчи қонунлар				
	ПФ, ПҚ, ВМК лар мавжуд				
Услубий-технологик таъминот	Ихтисослашган услубий қўлланмалар				
	Бошқарув технологиялари				

Жамият кучли, кучсиз, имкониятлари ва хавф-хатарлари ҳақида кўплаб гапириш мумкин. Жамият ривожланишига ҳукумат томонидан қанча кўп шароитлар яратилиб берилса, шунча кучли бўлади ва хавф-хатар камайиб имкониятлари ошади.

V. Энергоресурслар таъминоти ва уларнинг сарфи

Жамият тўлиқ электр энергия билан таъминланган. Жамият томонидан 2010-2020 йиллар давомида кўплаб инвестиция лойихаларини амалга оширилганлиги, электр энергия сарфи 1000 дал маъсулот бирлиги учун анча иқтисод қилинаётганлиги таъкидлаш мумкин. Жамият томонидан маҳсулот ишлаб чиқаришда ҳар бир харажат ўзининг маҳсус тасдиқланган нормаларига эга. Жумладан электр энергия, газ, сув сарфлари учун белгиланган 1000 дал спирт ректификаци учун нормалар тасдиқланган. Молия вазирлиги томонидан тасдиқланган охириги нархларда 1000 дал спирт ректификаци учун электр энергия сарфи 4958,10 кВт/соат этиб белгиланиб унинг 1 кВт учун 475 сўм ҳисоб қилинган. Жамият маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмига қараб электр энергия сарфи ўзгариб боради.

VI. Кўрсаткичлар

6.1. Ишлаб чиқариш режаси

ЧЭИИ “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖ 2022 йилда 1560 минг дал жами озуқали спирт ректификаци ишлаб чиқаришни режа қилган. Бу ишлаб чиқариш ҳажми Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан 2022 йилда озуқали спирт ректификаци ишлаб чиқариш баланси тасдиқланишига қараб ўзгариши мумкин. Жамиятнинг ишлаб чиқариш қуввати йилига 2000 минг дални ташкил этади. Йил давомида Ўзбекистон Республикаси Вазирлара Маҳкамасининг топшириғи асосида Алкоголь ва тамаки бозорини тартибга солиш ҳамда виночиликни ривожлантириш агентлигининг таклифи билан ишлаб чиқариш ҳажми ўзгариши мумкин.

6.1.1. Хомашё захираси

Жамият томонидан ишлаб чиқариш белгиланган тасдиқланган шароитда амалга оширилиши тартибга солинган. Жамият белгиланган ишлаб чиқариш ҳажмидан келиб чиқиб келаси йилга хом ашё режасини амалга оширади. Жамият ишлаб чиқариш жараёнини тўғри олиб бориш бўйича махсус норма асосида фаолият оlib боради. Ишлаб чиқариш учун керакли барча ишлатиладиган хом ашёлар 1000 дал спирт ишлаб чиқариш учун белгилаб қўйилган. Асосий хом ашё биржа савдоларида сотиб олинди. Шартнома шартларига кўра етказиб берилади. Жамиятда асосий хом ашё бугдой маҳсулоти бўйича охириги йилларда кўплаб муаммоларга дуч келимоқда. Бунга сабаб биржа савдоларида бугдой нархларини кескин ошиб кетиши ва турли ҳудудлардан жуда кам миқдорда савдоларга қўйилишидир. Бу ҳолатлар маҳсулот таннархи кескин ошишига сабаб бўлмоқда. Биржа савдолари орқали сотиб олинган кўплаб маҳсулотлар етказиб берувчилар томонидан ўз вақтида етиб келмасликка ёки белгилаб қўйилган маҳсулот ўрнига бошқа маҳсулот олиб келишга бу эса ишлаб чиқаришга тўғридан тўғри салбий таъсир кўрсатишига олиб келмоқда. Жамият захираси 10-15кунлик режа асосида олиб борилмоқда. Бунга сабаб хом ашё миқдорини тўғри тақсимланмаганлигида. Жамият томонидан биргина таклиф шундан иборатки, спирт ишлаб чиқарувчи жамиятлар учун биржа савдоларида аниқ ва алоҳида савдо платформаларни ташкил этиш ёки алоҳида ҳар бир жамият учун наряд асосида кластерларда бугдой сотиб олишни йўлга қўйиш. Импорт масаласида эса жамиятлар тўғридан тўғри бугдой сотиб олиш учун шароитлар мавжуд.

6.1.2. Тайёр маҳсулотнинг асосий тавсифлари

Ректификацияланган этил спирти ишлаб чиқаришнинг якуний маҳсулотидир ва 1,2,3,4-сонли ўзгартиришлар билан ГОСТ 5962-67 талабларига жавоб беради.

Ушбу стандарт алкоғолли пиво маҳсулотларини дистиллаш ёки ГОСТ 9353-90 бугдойдан ишлаб чиқарилган этил спиртининг ректификацияси натижасида олинган этил спиртига нисбатан қўлланилади. Ректификацияланган этил спирти, тозалаш даражасига қараб, қуйидаги “Альфа”, “Люкс”, “Экстра”, “Олий навли” навларида ишлаб чиқарилади.

Этил спирти ўзига хос ҳид ва аччиқ таъмга эга, жуда гигроскопик ва сувни ҳаводан, ўсимлик ва ҳайвон тўқималаридан интенсив равишда қабул қилади. Сув, эфир, глицерин, бензин ва бошқа органик эритувчилар билан исталган нисбатда аралашади.

Этил спирти озиқ-овқат саноатида алкоғолли ичимликлар тайёрлашда, виноларни маҳкамлашда, оксидлардан мисни қайтарувчи восита сифатида ишлатилади. Бундан ташқари, алкоғол бўёқ ва лак, чарм, электрон, кимёвий, тиббий парфюмерия, фармацевтика ва бошқа соҳаларда кенг қўлланилади.

Ҳозирги вақтда жамиятда жамият томонидан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг асосий тури бугдойдан ишлаб чиқарилган бижғитиш йўли билан олинган дондан ректификация қилинган этил спирти ҳисобланади. Тозалаш даражасига қараб ректификацияланган этил спирти қуйидаги навларда ишлаб чиқарилади: “Экстра”, “Юқори тозалаш”, “Люкс” ва “Алфа”. Органолептик хусусиятлар бўйича у ГОСТ-5962-67 га тўғри келади. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг доимий сифат назорати корхонанинг техник назорати лабораторияси ва барча турдаги маҳсулотларга мувофиқлик сертификатини берган орган сифатида инспекция назорати томонидан корхона ҳудудида жойлашган “Ўзстандарт” лабораторияси томонидан амалга оширилади. Озиқ-овқат этил спирти намуналари мутахассислар томонидан хроматографик усул билан текширилиб, юқори сифатли деб топилди.

ЧЭИИ “Бектемир-спир экспериментал заводи” АЖ этил спирти ишлаб чиқариш учун 2007 йил 27 августдаги АН-494-сонли лицензиясига эга, у қайта рўйхатдан ўтган ва 2022 йил 27 августгача амал қилади.

Шунингдек, жамиятда Давлат реестрида рўйхатдан ўтган мувофиқлик сертификатлари мавжуд. Тошкент шаҳар синов ва сертификатлаштириш маркази томонидан Ўзбекистон Республикаси Миллий сертификатлаштириш тизими органи томонидан чиқарилган. "Алфа", "Люкс", "Экстра", "Юқори тозалаш" озик-овқат синфидаги этил спиртига мувофиқлик сертификати №1957240 йил 14.08.2023 йилгача амал қилади.

Спиртли ичимликларни церийали ишлаб чиқариш ГОСТ 5962-67, СанПиН №0283-10 меъёрий хужжатлар талабларига жавоб беради.

Корхонада ISO 9001-2009 сифат менежменти тизими мавжуд ва озик-овқат хавфсизлиги менежменти тизими O'zDStISO 22000:2009 халқаро стандартига мувофиқ, сифат менежменти сертификатлари олинган ҳолда амалга оширилган: O'zDStISO 9001:2009 N:UZ.SMT.05.004.00515.

Этил спиртининг бош фракцияси (ЭАФ) алкохол саноатининг ён маҳсулоти бўлиб, озик-овқат хом ашёсидан ректификацияланган этил спиртини ишлаб чиқариш жараёнида олинади ва ТШ 18-81-2012 талабларига жавоб беради. Этил спиртининг бош қисми техник эҳтиёжлар ва этил техник ректификацияланган спирт ишлаб чиқариш учун ишлатилади.

Сивуш мойлари ГОСТ 17071-91 га мувофиқ ишлаб чиқарилган ва спиртли ичимликлар аралашмаси бўлган амил, изобутил, Н-пропил ва этил спиртини ректификациялашнинг ён маҳсулотидир. Бундан ташқари, сивуш ёғида сув ва оз миқдордаги бошқа органик бирикмалар мавжуд.

Сивуш мойлари озик-овқат, фармацевтика, парфюмерия, бўёқ ва лак ва бошқа соҳаларда ишлатиладиган саноат спиртларини ишлаб чиқариш учун хом ашё сифатида ишлатилади.

Буғдойдан спирт ректификати ишлаб чиқариш жараёнида ҳосил бўлган буғдой чиқиндисини ҳамда барда иккиламчи маҳсулоти чиқиндилари - фермер хўжаликлари томонидан қишлоқ хўжалик ҳайвонларини озиклантириш учун ишлатилади.

6.1.3. Жорий (2 йиллик) ишлаб чиқариш ҳолати

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 15 апрелдаги ПҚ-4679-сон "Коронавирус пандемияси даврида Ўзбекистон Республикаси давлат бюджети барқарорлигини таъминлаш ва биринчи навбатдаги тадбирларни ўз вақтида молиялаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига асосан давлат корхоналари ҳамда устав капиталида 50 фоиз ва ундан ортиқ давлат улуши мавжуд бўлган юридик шахслар харажатларини мақбуллаштириш юзасидан уларнинг бизнес-режаларини танқидий қайта кўриб чиқиш белгиланган бўлиб, Жамият томонидан 2020 йил учун белгиланган бизнес-план қайта кўриб чиқилди. Қайта кўриб чиқилган бизнес планга кўра жамият томонидан 2020 йил давомида 1425 минг дал жами 166.3 млрд сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш белгиланган. Жамият томонидан пандемия шароитида спиртига бўлган талабни ортиши бўйича қўшимча ишлаб чиқариш мунтазам назоратга олиниб, исътемоличилар талабларини ўрганиб ҳамда Бош вазир топшириқларини ўз вақтида амалга ошириш юзасидан спирт ишлаб чиқариш миқдори йил охирида 1600 минг далга етиши кутилмоқда.

Юқоридагиларни инобатга олиб жамият 2021 йилда ишлаб чиқаришни 1 550 минг дал этиб белгилашни режа қилиб 191,5 млрд сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиши режа қилинмоқда.

ЧЭИИ “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖнинг 2022 йил учун ишлаб чиқариш қувватидан фойдаланиш

РЕЖАСИ

	Кўрсаткичлар, бажариладиган ишлар, маҳсулот номи	Ўлчов бирлиги	Лойиҳа қуввати	Қувватдан фойдаланиш				Режа		Шундан				Ўсиш / камай иш, %
				2021 й.	%	2022й.	%	2022й.	%	1-чорак	2-чорак	3-чорак	4- чорак	
I. Корхона бўйича														
1.	Озуқали спирт ректификати	Минг дал	2000	1550.0	77.5	1560	78,0	1560	78.0	385	390	390	395	78.0
жами			2000			1560	78.0	1560	78.0	385	390	390	395	78.0

2021 йилда ишлаб чиқариш 2020 йилга нисбатан камайиши бу факт бўйича аммо, Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган баланс 1425 минг дал бўлиб, балансга нисбатан ўсиш 108.77%ни ташкил этади.

6.1.4. Ишлаб чиқариш ва сотиш режаси

ЧЭИИ “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖнинг нинг 2022 йил учун ишлаб чиқариш

РЕЖАСИ*

	Кўрсаткичлар, бажариладиган ишлар, маҳсулот номи	Ўлчов бирлиги	2021й. (кутилаё тган)	2022й. (режа)	Ўсиш, %	Жумладан			
						1-чорак	2-чорак	3-чорак	4-чорак
I. Корхона бўйича									
1	Озуқали спирт ректификати	Минг дал	1550.0	1560.00	78.0	385	390	390	395
жами			1550.0	1560.00	78.0	385	390	390	395

Жамият томонидан ишлаб чиқариладиган асосий маҳсулот озуқали спирт ректификат баланси Вазирлар маҳкамаси томонидан тасдиқланишини инобатга олиб жамият ўз хоҳишига кўра ишлаб чиқариш хажмини ошира олмайди. Агар юқори ташкилот томонидан қўшимча ишлаб чиқариш хажми берилса қувват етганича ишлаб

чиқаришни амалга ошириш мумкин. Бу эса жамият 100% ишлаб чиқариш қувватида ишни амалга ошира олишини билдиради.

**ЧЭИИ “Бектемир-спирт экспериментал заводи”АЖнинг 2022 йил учун маҳсулот (хизмат)лар сотиш
РЕЖАСИ****

млн.сўм

	Кўрсаткичлар, бажариладиган ишлар, маҳсулот номи	2021й. (кутилаётган)	2022й. (режа)	Ўсиш, %	Жами тушум даги улуши	Шу жумладан			
						1-чорак	2-чорак	3-чорак	4-чорак
I. Корхона бўйича									
	Жами соф тушум (эгри солиқларсиз)	191 575	201 154	105,0	100%	51 205,0	51 870,0	51 870,0	55 535,0
<i>шу жумладан, маҳсулот тури бўйича</i>									
	Озуқали спирт ректификати	191 575	201 154	105,0	100%	51 205,0	51 870,0	51 870,0	55 535,0

Жамият томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулот сотилишида кўрсатилаётган сумма миқдори ўзгариши инobatга олинган. 2021 йилда ишлаб чиқариладиган маҳсулот таннархлари ҳам ашё сотиб олишдаги биржа савдоларидаги нархларга узлуксиз боғлиқдир. Агарда биржа савдоларида ҳам ашёлар нархи пасайган тақдирда маҳсулот нархи белгиланган тақдирда Молия Вазирлиги томонидан нархлар туширилиш тартиби мавжуд.

6.2. Молиявий режа

6.2.1 Жорий (2 йиллик) молиявий кўрсаткичлар таҳлили

ЧЭИИ “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖнинг 2020-2022 йиллар

иқтисодий кўрсаткичлари тўғрисидаги

МАЪЛУМОТ

Номи	Ўлчов бирлиги	Факт 2020 й.	2021й (кутила-ётган)	2022й. (режа)	% ўтган йилга нисбатан	% режага нисбатан	Шу жумладан 2022 йил чорақлари бўйича			
							1-чорақ	2-чорақ	3-чорақ	4-чорақ
Жамиятнинг улгуржи нархларида маҳсулот (ишлар, хизматлар) ҳажми ҚҚС ва Акциз солиғисиз: таккосланадиган нархларда	Минг сўм	154 705 249	191 575 120	201 153 876	123,83	105,0	49 643 745	50 288 469	50 288 469	50 933 193
тегишли йилнинг амалдаги нархларида	Минг сўм	185 150 910	191 575 120	201 153 876	103,47	105,0	49 643 745	50 288 469	50 288 469	50 933 193
Спирт пищевой	Минг дал	1 645,1	1 550,0	1 560,0	94,22	100,64	385,0	390,0	390,0	395,0
Люкс	Минг дал	1 098,3	1 250,0	1 260,0			311,0	315,0	315,0	319,0
Альфа	Минг дал	302,1	100,0	97,0			24,0	24,25	24,25	24,5
Экстра	Минг дал	0,8	0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0
Олий навли	Минг дал	243,9	200,0	203,0			50,0	50,75	50,75	51,5
ЭАФ	Минг дал	48,9	45,0	45,0			11,0	11,25	11,25	11,5
Сивуш мойи	Минг дал	7,1	6,9	7,0			1,7	1,75	1,75	1,8
Барда	Минг тн	188,2	170,5	171,6			42,3	42,9	42,9	43,5
СО2 (карбонат ангидрид)	тн	850,6	860,0	865,6			213,6	216,4	216,4	219,2
Ишлаб чиқариш қуввати - жами	Қувват.	1 930	1 930	2 000			494,0	500	500	506
% да	%	85,2	80,3	78,0			78,0	78,0	78,0	78
Ишчилар сони-жами:	киши	222	240	240	108,10	100,00	240	240	240	240
Шундан: Ишчилар	киши	210	228	228			228	228	228	228
Бошқарув ходимлар	киши	12	12	12			12	12	12	12
Жами ҳисобланган ойлик	Минг сўм	14 166 810	12 088 668	12 693 101	85,33	105,00	3 173 275	3 173 275	3 173 275	3 173 276
Ўртача ойлик	Минг сўм	5318	4197	4407	78,92	104,99	4 407	4 407	4 407	4 407
Маҳсулот сотишдан олинган даромад	Минг сўм	246 811 153	253 861 143	262 821 000	102,85	103,53	64 862 875	65 705 250	65 705 250	66 547 625
Акциз	Минг сўм	18 225 554	17 226 000	21 060 000			5 197 500	5 265 000	5 265 000	5 332 500
ҚҚС	Минг сўм	32 192 107	33 112 323	34 281 000			8 460 375	8 570 250	8 570 250	8 680 125
Маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларни сотишдан соф тушум	Минг сўм	196 388 492	203 522 820	207 480 000	103,63	101,94	51 205 000	51 870 000	51 870 000	52 535 000

Сотилган маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларнинг таннархи	Минг сўм	164 684 687	182 043 772	176 239 970	110,54	95,16	43 995 121	44 059 992	44 059 992	44 124 865
Маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларни сотишнинг ялпи фойдаси (зарари)	Минг сўм	31 703 805	21 479 048	31 240 030	67,75	145,44	7 209 879	7 810 008	7 810 008	8 410 135
Давр харажатлари	Минг сўм	11 959 090	7 590 720	11 498 243	63,47	151,48	2 837 707	2 874 561	2 874 561	2 911 414
Сотиш харажатлари	Минг сўм	617 557	544 608	663 494			163 747	165 873	165 873	168 001
Маъмурий харажатлар	Минг сўм	3 589 866	3 407 492	3 879 364			957 407	969 841	969 841	982 275
Бошқа операцион харажатлар	Минг сўм	7 751 667	3 638 620	6 955 385			1 716 553	1 738 847	1 738 847	1 761 138
Асосий фаолиятнинг бошқа даромадлари	Минг сўм	90 426	0	0			0	0	0	0
Асосий фаолиятнинг фойдаси	Минг сўм	19 835 141	13 888 328	19 741 787	70,02	142,15	4 372 172	4 935 447	4 935 447	5 498 721
Молиявий фаолиятнинг даромадлари	Минг сўм									
Фоиздан даромад	Минг сўм									
Валюта курсидаги фарк даромади	Минг сўм	76 009								
Молиявий фаолиятнинг бошқа даромадлари	Минг сўм									
Молиявий фаолият бўйича бошқа харажатлар	Минг сўм	1 124 496		4 000 000			1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Умумҳўжалик фаолиятининг фойдаси	Минг сўм	18 686 654	13 888 328	15 741 787			3 372 172	3 935 447	3 935 447	4 498 721
Фойда солиғи	Минг сўм	2 162 998	1 888 249	2 361 268			505 826	590 317	590 317	674 808
Соф фойда	Минг сўм	16 523 656	12 000 079	13 380 519	72,62	111,5	2 866 346	3 345 130	3 345 130	3 823 913

Юқорида келтирилган жадвалда 2020 йил учун ҳақиқатда амалга оширилган иқтисодий кўрсаткичлар келтирилган. 2021 йил учун йил якуни бўйича башорат келтирилган. 2022 йил учун режа белгилаб ўтилган. Жамият томонидан жадвалда кўриш мумкин иқтисодий ўсиш тенденцияси олиб бориш тарзида жамият ривожланаётганини кўриш мумкин. Рақамлар шуни кўрсатадиги жамият томонидан харажатлар йилдан йилга камайтирилиб борилмоқда ва соф фойдани кўпайтириш шу билан бир қаторда маҳсулот ҳажмини ошириш ва сифатига алоҳида эътибор беришга катта аҳамият берилмоқда.

6.2.2 Молиявий-иқтисодий кўрсаткичлар режаси (бюджети)

Жамиятнинг 2022 йилда кутилаётган асосий молиявий кўрсаткичлари, шу жумладан, даромадлар ва харажатлар режаси ёритилади. Жами олинган даромадлар, харажатлар, маҳсулот таннархи, даромадларнинг асосий қисмини қайси маҳсулот ташкил этиши, асосий харажатлар таркиби тўғрисидаги маълумотлар кўрсатилиши лозим.

Юқорида келтирилган жадвалда 2022 йил учун чорақлар кесимидан иқтисодий кўрсаткичларни кўриш мумкин. Бу кўрсаткичлар ишлаб чиқариш ҳажмига кўра ўзгаришини таъкидланади.

Соф фойдани тақсимаш

млн.сўм

№	Йўналишлар	Улуши, %	2021й. якуни	2022й. якуни (режа)	шу жумладан,			
					1- чорақ	2- чорақ	3- чорақ	4- чорақ
	Соф фойда	100%	12 000	13 380	2 780	3 345	3 345	3 910
	Дивиденд учун жами, <i>шу жумладан</i>		9 000,0	6 690				
	имтиёзли акцияларга							
	оддий акцияларга, <i>шундан:</i>		9 000,0	6 690				
	давлат улушига		4 590,0	3 412				
	Захира фондига		600,0	669				
	Корхонани ривожлантириш учун							
	бизнес-режа кўрсаткичларини ортиги билан бажарганлиги учун		1 080,0	1338				

Жамият томонидан соф фойда тақсимоти акциядорлар умумий йиғилишида йил якунлари натижаларига кўра тақсимланиши белгиланган. 2021 йил учун соф фойда тақсимотида ҳукумат қарорига биноан 75% дивиденд учун йўналтирилган. Қонунчиликда 50% йўналтирилиши белгиланганлигини инобатга олиб 2022 йил учун 50% миқдорида соф фойда тақсимоти режалаштирилган.

6.2.3 Харажатлар ва таннархни оптималлаштириш

Ушбу бўлимда корхонанинг асосий харажатлари таҳлили, уларнинг таркиби, харажатларнинг рентабеллиги даражаси, давр харажатлари таркиби (*сотиш харажатлари, маъмурий харажатлар, бошқа операция харажатлар ҳисоб- китоби*), корхона томонидан 2021 йилда амалга оширилган ҳомийик ва беғараз ёрдамлар тўғрисидаги маълумотлар, таннарх шаклланиши, таннархни ташкил этувчи асосий харажатлар, уларни қисқартириш бўйича чора-тадбирлар, режалар ёритилиши лозим.

Корхона томонидан амалга ошириладиган хомийлик ёрдамлари тўғрисида маълумот

Млн.сум

№	Хомийлик ёрдами олувчи ташкилотлар	2020й.	2021й.	2022й. (кутила-ётган)	2022й. (режа)	Ўзгариш, %	шу жумладан,			
							1-чорак	2-чорак	3-чорак	4-чорак
Жами										
<i>Президент ва Ҳукумат қарорларига асосан*</i>										
<i>Президент Администрацияси ва Ҳукумат топириқларига асосан</i>										
	Вазир Махкамани баённомаси ижроси									
	Саховат ва кўмак	1175								
	Меҳр-шавкат ва саломатлик фонди	150								
	Давлат активлари	100								
Бошқа асосларга кўра										
	МЧЖ “НАВАНОР LOCHINLARI PFK”									
	Махалла жамғармалари ва бошқалар	424,6	572,5							

Жамият томонидан 2020-2021 йилларда кўплаб хомийлик ва беғараз ёрдамлар кўрсатилди. 2022 йилда жамият томонидан хомийликлар ва беғараз ёрдамлар бериш олдиндан кўзда тутилмаган. Юқори турувчи ташкилотлар ва фармон, қарорларни йил давомида тўлиқ бажариш кўзда тутилган.

VII. Самарадорликнинг муҳим кўрсаткичлари (KPI)

№	Показатель	Норматив	Удельный вес	Прогноз	факт	Процент выполнения	КПЭ
1	Рентабельность активов	> 0,05	15,0%	0,07	0,21	303,2	0,5
2	Коэффициент абсолютной ликвидности	> 0,2	25,0%	0,22	3,00	1 362,1	3,4
3	Коэффициент финансовой независимости	> 1	15,0%	1,09	21,77	1 996,9	3,0
4	Оборачиваемость кредиторской задолженности в днях		10,0%	90	5	1 879,9	1,9
5	Оборачиваемость дебиторской задолженности в днях		10,0%	90	5	1 779,7	1,8
6	Коэффициент покрытия (платежеспособности)	> 1,25	25,0%	1,25	8,75	699,6	1,7
7	Дивидендный выход						
8	Показатель снижения дебиторской задолженности (в % к установленному заданию)						
Всего:				100,0%			1226,4%

*Коэффициенты финансового анализа (указаны в пунктах 1-5), рассчитываемые по данным финансовой отчетности, составленной по международным стандартам применяются только после перехода к публикации отчетности по МСФО.